

JÄRVA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

EELNÕU

Järva Vallavolikogu 27.05.2021 määruse nr 10 "Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord" muutmine

Järva-Jaani

28.04.2025 nr 1-4/2025/32

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõike 2 alusel.

§ 1. Määruse muutmine

Järva Vallavolikogu 27.05.2021 määruses nr 10 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõikes 2 punkt 13 muudetakse punktiks 14 ja lisatakse punkt 13 sõnastuses: „13) vaimse tervise teenus;“;

2) paragrahvi 59 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse:

„(1) Teenuse taotlemiseks esitab teenuse taotleja ametiasutusele suulise või vormikohase kirjaliku taotluse.“;

3) paragrahvi 59 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse:

„(4) Teenus määratakse isikule osakonna juhataja haldusaktiga hiljemalt viie tööpäeva jooksul arvates nõuetekohase taotluse esitamisest.“;

4) paragrahvi 59 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 65 lõike 3 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse:

„(4) lapse transporditeenus (sõiduks meditsiini- või rehabilitatsiooniasutusse);“;

6) 3. peatükki SOTSIAALTEENUSED lisatakse 14. jagu järgmiselt:

„14. jagu Vaimse tervise teenus

§ 72. Vaimse tervise teenuse eesmärk ja sisu

(1) Vaimse tervise teenus on ametiasutuse korraldatav teenus, mille eesmärgiks on toetada lapse, lastega pere või täisealise isiku psühholoogilist heaolu, ennetada ja leevendada vaimse tervisega seotud probleeme ning parandada isikute toimetulekut igapäevaelus. Vaimse tervise teenust osutab asjakohase ettevalmistusega isik.

(2) Lähtuvalt vaimse tervise probleemidest osutatakse lapsele, lastega perele ja täisealisele isikule järgmisi vaimse tervise teenuseid:

- 1) psühhosotsiaalne nõustamine;
- 2) pereteraapiateenus;
- 3) perenõustamisteenus;
- 4) hingehoiuteenus;
- 5) kriisinõustamine;

- 6) kogemusnõustamine;
- 7) muud nõustamisteenused.

§ 73. Õigus teenusele

Õigus vaimse tervise teenuse saamiseks on lapsel, lastega perel või täisealisel isikul, kes vajab käesoleva määruse paragrahvi 72 lõikes 2 nimetatud teenust, et tagada tema psühhosotsiaalne tasakaal, igapäevaeluga toimetulek ning heaolu ja arengut toetav elukeskkond.

§ 74. Teenuse taotlemine, määramine ja otsustamine

- (1) Teenuse saamiseks esitab lapse seaduslik esindaja või last kasvatav isik või täisealine isik ametiasutusele vormikohase kirjaliku taotluse.
- (2) Täisealise isiku taotluse vaatab läbi sotsiaaltöö spetsialist, lapse ja lastega pere taotluse lastekaitse spetsialist, kes hindab teenuse vajadust, koostöös teenuse taotlejaga selgitab välja käesoleva määruse paragrahvi 72 lõikes 2 nimetatud teenuse ja koostab STARis juhtumiplaani.
- (3) Teenuse määramise või määramisest keeldumise otsustab osakonna juhataja haldusaktiga.
- (4) Pärast teenuse määramise haldusakti teatavastegemist broneerib teenuse taotleja teenuseosutajale vastuvõtuaja.

§ 75. Teenuse tasu ja tasumine

- (1) Vaimse tervise teenus võib taotlejale olla osaliselt tasuline või tasuta. Isiku makstava tasu suurus sõltub teenuse mahust ja maksumusest. Tasu suuruse või tasuta teenuse osutamise otsustab osakonna juhataja juhtumipõhiselt arvestades taotleja majanduslikku olukorda.
- (2) Kui teenus on taotlejale osaliselt tasuline, esitab teenuse osutaja arved teenuse saajale ning ametiasutusele.
- (3) Kui isik tühistab teenuse broneeringu vähem kui 24h enne teenuse osutaja vastuvõtu aega või kui isik ei ilmu broneeritud ajal teenuse osutaja vastuvõtule, siis tuleb teenust broneerinud isikul tasuda teenuse eest teenuse osutaja esitatud koguarve vastavalt kehtivale hinnakirjale.
- (4) Teenust rahastatakse Järva valla eelarvest ja riigieelarvest määratava toetusest.“;

7) paragrahvide 72, 73 ja 74 numbrid muudetakse ja asendatakse numbritega 76, 77 ja 78.

§ 2. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Rait Pihelgas

Vallavolikogu esimees

Seletuskiri

„Järva Vallavolikogu määruse „Järva Vallavolikogu 27.05.2021 määruse nr 10

”Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ muutmise“ eelnõule

Seletuskiri on koostatud Järva Vallavolikogu töökorra § 22 lõike 1 kohaselt järgmiselt:

1) Õigusakti vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus, mõjude analüüs ning kas ja kuidas on tagatud erinevate huvide tasakaalustatud esindamine

Määruse muutmist on põhjendatud vastavalt eelnõu punktidele järgmiselt:

Punkt 1 Paragrahvi 6 lõikesse 2 lisatakse punkt 14 - vaimse tervise teenus. Alates 01.01.2025 jõustus „Sotsiaalhoolekande seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seadus (vaimse tervise teenus)“, millega määratakse riigieelarvelistest vahenditest kohalikule omavalitsuse üksusele riigieelarve võimalustest lähtuvalt toetus *vaimse tervise teenuse* korraldamiseks.

Punkti 2 lisatakse sotsiaaltransporditeenuse suulise taotluse esitamise võimalus, mis lihtsustab ja kiirendab osakonna tööd. Transporditeenust tellitakse isikule näiteks tervishoiuasutusest, mis ei võimalda esitada vormikohast kirjalikku avaldust ning teenust tuleb osutada koheselt. Paljud transporditeenuse vajajad/kasutajad elavad hajaasustusega maapiirkonnas, millest tulenevalt ei ole neil võimalik esitada kirjalikku avaldust. Arvestades asjaoluga, et enamuse transporditeenuse kasutajatest on eakamad, kes ei kasuta internetti ning neil puuduvad oskused ja võimalused digitaalselt allkirjastada vormikohast avaldust, siis on vajalik lisada suulise taotluse esitamise võimalus.

Kehtivas määruses on sätestatud, et vormikohane taotlus tuleb esitada vähemalt seitse päeva enne teenuse vajadust. Tähtaja välja jätmine tuleneb vajadusest osutada teenust näiteks tellimuse esitamise päeval. Vastavalt Järva Vallavalitsuse teabehalduse korrale suulised taotlused, arvamused, ettepanekud, teabenõuded jms, mis kuuluvad registreerimisele, protokollib pöördumise vastu võtnud teenistuja dokumendihaldussüsteemis Delta. Sellega on tagatud taotluse registreerimine.

Punktis 3 kavandatud muudatus tuleneb asjaolust, et raske või sügava puudega õpilaste koolitranspordi korraldamine liigub alates 01.09.2025 nii eelarveliselt kui ka korralduslikult haridusvaldkonna vastutusalasse.

Kehtiva määruse kohaselt võib raske ja sügava puudega laste transporditeenus olla kas tasuta või osaliselt tasuline, kusjuures tasu suurus sõltub taotleja majanduslikust olukorrast. See on aga vastuolus õiguskantsleri soovitusel, mille kohaselt peab koolitransport olema tagatud kõikidele haridusliku erivajadusega õpilastele võrdselt ning sõltumata perede majanduslikust olukorrast.

Muudatuse eesmärk on viia koolitranspordi korraldus kooskõlla hariduspõhimõtetega, tagades, et haridus on kättesaadav kõikidele lastele võrdsel tingimustel ja ilma täiendava majandusliku koormuseta peredele.

Muud sõidud, nagu meditsiini- ja rehabilitatsiooniasutusse, jäävad endiselt sotsiaalvaldkonna korraldada, kuna need ei ole otseselt seotud hariduse kättesaadavuse tagamisega, vaid kuuluvad laiemalt sotsiaalteenuste valdkonda.

Punktis 4 nimetatud muutus on tingitud sotsiaalhoolekande seaduse paragrahvist 156, mida on täiendatud lõigetega 3⁹ ja 3¹⁰:

(3⁹) Riigieelarvest määratakse kohaliku omavalitsuse üksusele riigieelarve võimalustest lähtudes toetus psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi (edaspidi koos *vaimse tervise teenuse*) korraldamiseks. Vaimse tervise teenust osutab asjakohase ettevalmistusega isik kohaliku omavalitsuse üksuse kehtestatud korras. Toetus jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt elanike arvuga. Seejuures arvestatakse, et minimaalne toetus kohaliku omavalitsuse üksuse kohta oleks vähemalt 1/250 ja maksimaalne toetus kuni 1/16 riigieelarve seaduse § 48 lõike 4 alusel määratud toetusfondi vaimse tervise teenuse toetuse kogumahust. (3¹⁰) Käesoleva paragrahvi lõikes 39 nimetatud toetuse kasutamisel peab kohaliku omavalitsuse üksus

lähtruma põhimõttest, et vaimse tervise teenuse toetusega ei asendata oma eelarvest kaetavaid kulusid.

„Sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra 3. peatükki lisatakse 14. jagu, mis käsitleb vaimse tervise teenuse eesmärki, vaimse tervise teenuste loetelu, rahastamist, taotlemist, määramist ning teenuse eest tasumist. Oluline on siinjuures, et kui teenus isikule määratakse, siis peab ta ise broneerima vastuvõtutaja teenuse osutaja juures. Kui ta jätab teenusele minemata või ei teata õigeaegselt broneeringust loobumisest, peab ta tasuma teenuse osutajale koguarve.

Punktis 5 muudetakse paragrahvi numbrit, mis tuleneb 14. jao lisandumisest.

2) Milliste õigusaktidega on käesoleval ajal küsimus reguleeritud

Järva Vallavolikogu 27.05.2021 määrus nr 10 "Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord" ning sotsiaalhoolekande seadus.

3) Milliseid valla õigusakte on vaja kehtetuks tunnistada või muuta õigusakti vastuvõtmisel

Muudetakse volikogu määrust, kehtetuks ei ole õigusakte vaja tunnistada.

4) Õigusakti vastuvõtmisest tulenevad kulutused ja katteallikad

Vaimse tervise teenust rahastatakse osaliselt riigieelarvelistest vahenditest (13 935 eurot), ülejäänud summa on planeeritud Järva valla eelarves (27 000 eurot).

Kõik sotsiaaltransporditeenusega seotud kulutused on planeeritud Järva valla sotsiaallosakonna eelarves. Tulenevalt asjaolust, et septembrist 2025 korraldab õpilastransporti haridusvaldkond on vajalik tõsta sotsiaallosakonna eelarve tegevusalalt 1012101 (muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse) õpilasveo eriliinide tegevusalale 0960001 summa 25 690 eurot, mis katab õpilastranspordi kulud septembrist detsembrini (keskmine kuu kulu 6422 eurot).

5) Informatsioon kaasamise kohta, st kes ja kuidas kaasati eelnõu ettevalmistamisse või keda on vaja kaasata eelnõu arutamisse

Eelnõu koostas vallavalitsuse sotsiaallosakond koostöös vallasekretäriaga. Abivallavanema ja hariduse peaspetsialistiga on läbi räägitud punktis 3 toodud muudatus.

6) Andmed eelnõu algataja kohta, esitamise kuupäev, koostaja nimi ning nimekiri, keda kutsuda istungile ja kellele õigusakt saata

Eelnõu ja seletuskirja koostaja: Natali Medvedev, sotsiaallosakonna juhataja

Eelnõu arutati 05.05.2025 volikogu sotsiaalkomisjoni koosolekul.

Komisjoni liige Ester Valdvee tegi ettepanekud: 1) Määruse § 6 lõike 2 punkt 13 muuta punktiks 14 „muud vajaduspõhised sotsiaalteenused“ ja lisada punkt 13 „vaimse tervise teenus“; 2) § 59 lõige 5 määrusest välja jätta ja täiendada lõike 4 sõnastust, lisades sõna „hiljemalt“ sõnade „viie tööpäeva“ ette; 3) vaadata üle määruse §de numbrid; 4) vallavalitsusel täiendada määruse seletuskirja andmetega, et kui palju on 2025. aastal planeeritud Järva valla eelarvesse vahendeid vaimse tervise teenusele.

Komisjon otsustas saata eelnõu volikokku koos esitatud muudatusettepanekutega (8 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut).

Vallavalitsus on muudatusettepanekud eelnõusse sisse viinud, tekstis märgitud kollasega.